

Tilstandsrapport for barnevernstjenesten i Hemnes, 2023

Innhold

Tilstandsrapport for barneverntjenesten i 2023	3
1. Leders overordnede vurdering av status/oppsummering	3
2. Om barnevern.....	3
3. Presentasjon av virksomheten.....	3
4. Nøkkeltall og resultater	4
4.1 Meldinger.....	4
4.2 Undersøkelser	4
4.3 Hjelpetiltak	4
4.4 Fosterhjem og institusjon	5
4.5 Brukermedvirkning og involvering av barn/ungdom og foresatte	5
4.6 Bemanning og kompetanse	5
4.7 Økonomi.....	5
4.8 Ledelse og styring	7
5. Samarbeid og forebygging med andre tjenester og sektorer	7
6. Utfordringsbildet	7
7. Innsatsområder og tiltak	8
8. Fremtidsutsikter	8

Tilstandsrapport for barneverntjenesten i 2023

1. Leders overordnede vurdering av status/oppsummering

Barnevernstjenesten har de siste årene gjennomgått store endringer. Fra mange fristbrudd, stor *turnover* og stor saksmengde er det nå en stabil personalgruppe, få fristbrudd og færre saker.

Barnevernstjenesten jobber nå kun med saker som har rett til tiltak etter barnevernsloven. Andre barn og familier som ønsker hjelp blir henvist til andre instanser.

1.januar 2023 trådte den nye barnevernsloven i kraft. Den nye loven har en ny og overordnet bestemmelse om at barnets beste er et grunnleggende hensyn som skal ivaretas i alle avgjørelser som berører et barn. Dermed styrker den nye barnevernsloven barneperspektivet. Et overordnet mål med den nye barnevernsloven er å sikre økt rettssikkerhet for familiene som mottar hjelp fra barnevernet, og gi enda flere barn en trygg oppvekst.

2. Om barnevern

Formålet med barnevernsloven er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid. Loven skal bidra til at barn og unge møtes med trygghet, kjærlighet og forståelse.

Bestemmelsen skal fungere retningsgivende for tjenestens prioriteringer generelt, og for tolkning av de enkelte lovbestemmelsene.

Barnets beste skal være et grunnleggende prinsipp i alle tiltak. Hva som er barnets beste avgjøres etter en konkret vurdering i hver enkelt sak. Videre er det biologiske prinsipp et viktig prinsipp i alle barnevernets vurderinger.

3. Presentasjon av virksomheten

Barnevernstjenesten er organisert under «Barn og oppvekst» i sektoren «Oppvekst og familie». Denne organiseringen gjør at det er et godt samarbeid mellom barnevernet og andre instanser som barnehage, skole og helsestasjon.

Barnevernstjenesten består av syv ansatte. Barnevernsleder, fem kontaktpersoner og en merkantil stilling.

Barnevernstjenesten er lovpålagt å ha døgnskuttet vaktberedskap, og i denne forbindelse samarbeides det med Hattfjelldal og Indre Helgeland barnevernstjeneste om en vaktordning der det rulleres på hvilken kommune som har vaktberedskap for samtlige kommuner.

Hemnes kommune deltar også i et interkommunalt samarbeid knyttet til fosterhjem, Fosterhjem Helgeland. Prosjektet ble opprettet siden staten la føringer om at dette kom til å bli et kommunalt ansvar i ny barnevernlov. Dette ble trukket tilbake, og Bufetat har enda ansvar for å rekruttere og hjelpe kommunene med fosterhjems plasseringer. Men siden Hemnes er med i Fosterhjem Helgeland, er det lettere å rekruttere fosterhjem lokalt. Dette er noe som er positivt for barnevernstjenestens arbeidsmengde, men også for familiene det gjelder.

4. Nøkkeltall og resultater

Alle tall i dette kapittelet er hentet fra kommunens rapporteringer til bufdir og KOSTRA. Tallene er hentet ut 31.12.2023.

4.1 Meldinger

I 2023 mottok barnevernet 90 unike bekymringsmeldinger. Dette er et høyt tall sammenlignet med årene før. Dette skyldes at det kom flere bekymringsmeldinger som omhandlet samme barn. En melding ble konkludert etter fristen.

Hemnes mottok flere meldinger enn sammenligningsgrunnlaget KOSTRA gruppe 6:

	Hemnes	Kostra gruppe 6
Andel barn med melding ift. Innb. 0-17 år	6,3	5,3
Andel mld m/ behandlingstid innen 7 dager	98,9	99,6

4.2 Undersøkelser

I 2023 startet 51 nye undersøkelser. Det ble igangsatt hjelpetiltak i 12 saker. 39 undersøkelser ble avsluttet uten tiltak. Dette har ulike grunner, noen ble henvist til andre instanser, andre ønsket ikke tiltak, og i noen av sakene fant ikke barnevernstjenesten grunn til å tilby tiltak.

Alle undersøkelsene ble konkludert innen fristen på tre måneder.

Sammenlignet med KOSTRA gruppe 6 hadde Hemnes flere barn med undersøkelse:

	Hemnes	Kostra gruppe 6
Andel barn med undersøkelse ift. Innb. 0-17 år	6,4	4,8
Andel undersøkelse ferdig innen 3 måneder	100	92,8

4.3 Hjelpetiltak

I løpet av 2023 hadde 27 ulike barn hjelpetiltak fra barnevernet. Alle barn med hjelpetiltak skal ha en tiltaksplan, og det hadde de i Hemnes. Barnevernstjenesten har fått gode rutiner for å evaluere tiltaksplaner.

Fire ungdommer mottok ettervern fra Hemnes barnevernstjeneste. Ettervern kan iverksettes fram til ungdommen fyller 25 år. Ettervern må ungdommen selv må samtykke til og kan innebære hjelp i form av økonomisk støtte, oppfølging, samtaler, fosterhjem og veiledning i forhold til kontakt med andre tjenester.

Hemnes hadde færre barn med tiltak enn gjennomsnittet for KOSTRA gruppe 6:

	Hemnes	Kostra gruppe 6
Andel barn med tiltak (f. 251) ift. Innb. 0-17 år	1,9	3,4
Andel barn med tiltak pr 31.12 med utarbeidet plan	100	84,8

Brutto driftsutgifter pr barn med tiltak (f.251)	103 136	46 337
--	---------	--------

4.4 Fosterhjem og institusjon

Alle omsorgsovertakelser er midlertidig, og målet er gjenforening. Hvis en skal gå bort fra gjenforeningsmålet må det begrunnes og dokumenteres over tid at det er til barnets beste. Det vil si at foreldrenes posisjon ovenfor barnet er styrket i ny lov. Barnevernstjenesten opplever at flere samvær og tettere kontakt med biologiske foreldre krever mer tid og ressurser.

I 2023 hadde barnevernstjenesten omsorgen for 10 ulike barn. I 2023 var det ingen nye omsorgsovertakelser.

Sammenlignet med KOSTRA gruppe 6 ser statistikken slik ut:

	Hemnes	Kostragruppe 6
Andel barn plassert (f. 252) ift. Innb. 0-17 år	1,3	1,3

4.5 Brukermedvirkning og involvering av barn/ungdom og foresatte

Barnevernet har stort fokus på brukermedvirkning, og snakker alltid med barnet. I de aller fleste tilfeller setter man inn tiltak i samarbeid med foreldre og barn. Det er kun i de aller mest alvorlige sakene at man vurderer å tvinge foreldre til tiltak. Dette er ikke noe barnevernet kan bestemme selv, men da må det fremmes sak for barneverns- og helsenemnda.

4.6 Bemanning og kompetanse

Barnevernet har seks fagstillinger og en merkantil stilling.

Barnevernsleder har utdanning på masternivå. To kontaktpersoner blir våren 2024 ferdig med sine barnevernfaglige videreutdanninger. En kontaktperson har utdanning på masternivå. Barneverntjenesten er godt i rute for å møte utdanningskravet som blir gjeldende fra 2031.

En kontaktperson er under utdanning for å bli PMTO-terapeut. PMTO er en hjemmebasert veiledningsmetodikk.

4.7 Økonomi

Barnevernstjenesten hadde i 2023 et budsjett på kr. 14.615.108 og regnskapet viser at det ble brukt kr. 13.350.047 og det var dermed et underforbruk på 1.265.061.

Barnevernet hadde færre plasseringer og saker i barneverns- og helsenemnda enn tidligere år, noe som gjør at utgifter til advokat og reisevirksomhet var lavere enn tidligere år. Slike utgifter vil variere fra år til år, og er umulig å planlegge.

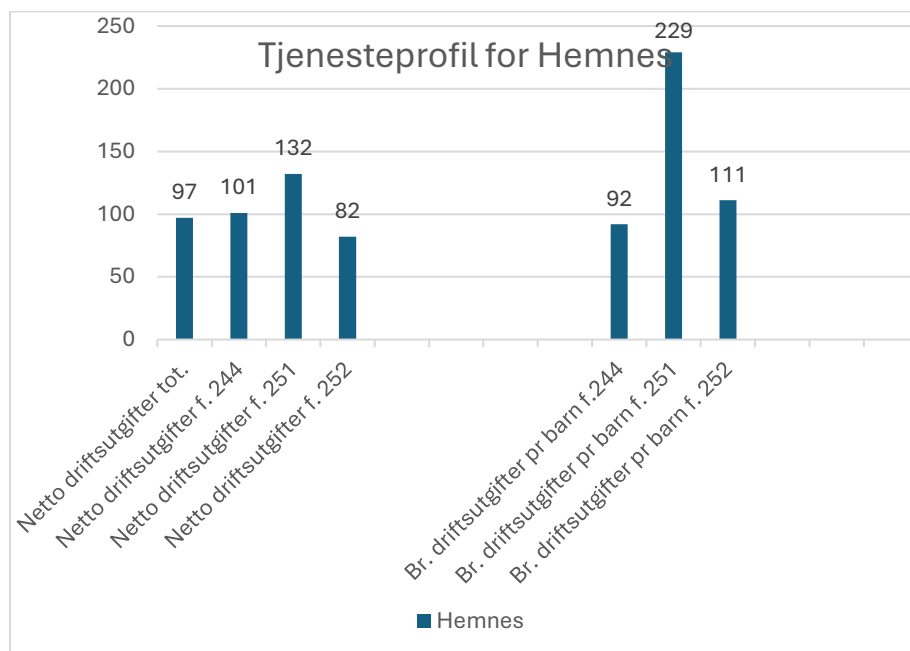
I 2023 var det liten tilgang på kommunale hjelpetiltak noe som gjorde at barneverntjenesten måtte kjøpe en del veiledningstjenester fra andre. Dette er en stor utgiftspost for barneverntjenesten.

Barnevernet i Hemnes har litt lavere driftskostnader pr innbygger 0-17 år, totalt enn kostragruppe 6. Hemnes bruker derimot en betydelig del mer per barn som ikke er plassert, altså de barna som mottar hjelpetiltak i eget hjem (funksjon 251). Andre kommuner i KOSTRA gruppe 6 bruker i gjennomsnitt kr. 46 337 per barn. Hemnes bruker kr. 106 136. En stor andel av dette går til kjøp av tjenester som kommunen selv ikke kan gjennomføre, som veiledning.

Også barn som er plassert utenfor hjemmet (funksjon 252) bruker Hemnes kommune litt mer enn gjennomsnittet i KOSTRA gruppe 6.

Kjøp av tjenester fra staten (Bufetat) er blitt betydelig dyrere, for å motivere kommunene til å forebygge omsorgssvikt og atferdsvansker hos barn og unge.

Indikatorer i tjenesteprofilen	Hemnes	KOSTRA gruppe 6
Prioritering/behov		
Netto driftsutgifter pr innbygger 0-17 år, totalt	18 635	19 120
Netto driftsutgifter pr innbygger 0-17 år, f. 244	8 441	8 355
Netto driftsutgifter pr innbygger 0-17 år, f. 251	2 776	2 101
Netto driftsutgifter pr innbygger 0-17 år, f. 252	7 398	9 005
Produktivitet / enhetskostnad		
Brutto driftsutgifter pr barn (f. 244)	96 467	104 328
Brutto driftsutgifter pr barn med tiltak (f. 251)	106 136	46 337
Brutto driftsutgifter pr barn plassert (f. 252)	565 818	506 565

Forklaring til tabell over:

Funksjon 244: Saksbehandling, drift og administrasjon

Funksjon 251: Barneverntiltak i familien

4.8 Ledelse og styring

I 2023 fikk barnevernstjenesten ny leder. Barnevernstjenesten har fast stedfortreder, slik at rutiner og prosedyrer blir fulgt opp, også ved fravær av leder.

Den nye barnevernsloven setter krav om at kommunen skal tilby veiledning til alle ansatte. Alle ansatte får veiledning annen hver uke. Her veiledes det både på prosessen, og andre aktuelle problemstillinger.

5. Samarbeid og forebygging med andre tjenester og sektorer

I saker der det vurderes å være til det beste for barnet, etterstreber barnevernstjenesten å samarbeide med andre instanser. Det holdes ofte samarbeids- eller ansvarsgruppemøter der barnevernstjenesten er en naturlig deltaker. Andre deltagende instanser er ofte skole, barnehage, PPT og BUP. Dette for å koordinere hjelpetilbudet gitt til den enkelte familie.

Hemnes kommune jobber med å implementere BTI – bedre tverrfaglig innsats. BTI er en samhandlingsmodell for tjenester som møter barn og familier det er knyttet undring eller bekymring til. BTI-verktøyene vil hjelpe å avgjøre hvilket nivå hjelpen skal gis på. I mange tilfeller kan barn og familier hjelpes før det er nødvendig å koble på barnevernstjenesten, og i noen saker er det helt riktig at barneverntjenesten er delaktig som en del av hjelpetilbudet.

Barnevernstjenesten ser fram til planlagt opprettelse av familietjeneste i kommunen. Familietjenesten vil kunne bistå barnevernstjenesten med gjennomføring av hjelpetiltak, og det vil være helt nødvendig med et tett og godt samarbeid mellom barnevernstjenesten og familietjenesten.

I tillegg til samarbeidsmøter på individ-nivå deltar barnevernstjenesten i samarbeidsmøter på systemnivå, der målet er å forankre gode samarbeidsrutiner for å sikre god oppfølging av alle som har behov for koordinerte tjenester.

Barnevernstjenesten deltar i SLT samarbeidet som Hemnes kommune har med Nordland politidistrikt, der målet er å samarbeide om kriminalitetsforebyggende arbeid.

Barnevernsloven §15-1 slår fast at kommunen skal utarbeide en plan for kommunens forebyggende arbeid. Dette arbeidet er helt i startfasen, og barnevernstjenesten vil innta en aktiv rolle i utarbeidelse av denne planen.

6. Utfordringsbildet

Utfordringsbildet til barnevernstjenesten handler om å sikre seg at andre instanser sender bekymringsmelding til rett tid. Det er helt prekärt at barnevernstjenesten får bekymringsmeldinger som omhandler barn som har rett på tiltak fra barnevernstjenesten. Men også det at andre instanser selv klarer å håndtere mindre utfordringer selv, uten at barnevernstjenesten unødig blir varslet er like viktig.

Hvis omsorgssvikt eller atferdsproblemer får tid til å utvikle seg vil det koste kommunen dyrt. Det er blitt svært dyrt å kjøpe tiltak fra staten.

Oversikt over kostnader ved kjøp av tjenester, pr. måned:

Barnevernsinstitusjoner	182 700
Senter for foreldre og barn	76 210
Beredskapshjem og spesialisert fosterhjem	91 350
MST	16 180

Som det kommer fram av tabellen er det billigere for hjemmebaserte tiltak som MST enn kjøp av institusjonsplass. For å forsøke å holde kostnadene lave, er det viktig at barnevernstjenesten er koblet på riktige saker til riktig tid slik at riktig tiltak blir satt inn tidlig nok.

7. Innsatsområder og tiltak

Barnevernstjenesten har de siste årene utviklet gode rutiner og prosedyrer for å sikre at alle lovpålagte oppgaver og frister blir holdt. Mange av disse rutinene er likevel ikke skriftliggjort i kommunen sine kvalitetssystem. Dette er en jobb som barnevernstjenesten vil prioritere framover.

Det vil og jobbes målrettet med videreutdanninger og faglig påfyll for de ansatte.

8. Fremtidsutsikter

Barnevernstjenesten vil jobbe målrettet med å overholde alle frister i barnevernsloven. Alle barn skal fortsatt ha tiltaks- eller omsorgsplan.

Alle barn i fosterhjem skal få oppfølging og tilsyn etter krav.

Barnevernstjenesten skal få skriftliggjort sine rutiner og sørge for at det er på plass i kommunenes kvalitetssystem.

Barnevernstjenesten skal delta inn i arbeidet med å få på plass en kommunal plan for forebyggende arbeid, jf. Bvl. §15-1.

Barnevernstjenesten skal drive med utadrettet virksomhet mot andre instanser for å få et enda bedre samarbeidsklima, og sørge for at andre instanser vet når de skal melde bekymring til barnevernstjenesten.

Barnevernstjenesten skal i 2024 delta inn i et prosjekt; «DigiBarnevern i Nordland» der man samarbeider med andre kommuner for å få på plass digitale kommunikasjonsløsninger. Det vil lanseres en chat-løsning via app i løpet av 2024, samt at «mitt barnevern» vil bli tilgjengelig i løpet av 2025. Disse løsningene sørger for at barnevernet lettere kan kommunisere med foreldre og barn. En del av prosjektet handler om hvordan implementere barnevernfaglig kvalitetssystem inn i bruk i egen tjeneste, noe som bidra til å løfte nivået på det faglige arbeidet som ligger til grunn.